

Kirsti Malterud. (199). **Kvalitative metoder i medisinsk forskning. Enn innføring.** Oslo: Tano Aschehoug.

Anmeldt af *Ulla Jeppesen*, Den Medicinske Forskningsenhed, Ringkøbing.

Kirsti Malterud er professor i almenmedicin i Bergen og i medicinsk kvindeforskning i Oslo. Kirsti Malterud har beskæftiget sig med kvalitativ forskning gennem mange år og forsvarede sin doktorafhandling, *Allmennpraktikerens møte med kvinnelige pasienter*, i 1990.

Bogen er tænkt som en indføring i kvalitativ forskningsmetodik. Den henvender sig til forskere inden for det medicinske fagområde, både nybegyndere og erfarne forskere, som har beskæftiget sig med andre forskningsmetoder.

Bogen er opdelt i fem hovedafsnit.

I det første afsnit redegør forfatteren for vigtige grundlæggende principper i den kvalitative forskning. Der redegøres systematisk for vigtige definitioner, som videnskabelighed og videnskabelig kundskab. Endvidere giver forfatterne i bogen et bud på, hvorledes kvalitative forskningsprojekter kan vurderes. Forfatteren uddyber og afgrænser begreberne videnskabelig kundskab, kritisk refleksion, pålidelighed og gyldighed - men hun glemmer selv at reflektere over, hvilken videnskabsteoretisk referenceramme disse begreber tilhører, og hvilke videnskabsteoretiske referencerammer kvalitativ forskning anvendt i medicinsk forskning tilhører. Herefter belyses de kvalitative metoders anvendelighed og forskerens rolle i den kvalitative forskningsproces.

I det andet hovedafsnit gennemgås forskningsprocessen. Hvorledes det kvalitative datamateriale dannes ved hjælp af udvælgelse af adekvate kildeskilder, hvorledes et kvalitativt datamateriale kan indsamles og bearbejdes, herunder transskription af tale til tekst og analysestrategier. Afsnittet afsluttes med at vise forskellige måder at formidle forskningsresultatet på.

I det tredje hovedafsnit uddybes, hvorledes et forskningsprojekt designes, og hvorledes feltarbejde kan inddrages i forskningen. I dette omtales det kvalitative forskningsinterview, lægen som interviewer, fokusgrupper, samt det tids- og ressourceforbrug man må forvente, et kvalitativt forskningsprojekt kræver. I dette afsnit gennemgås endvidere andre måder at fremskaffe det empiriske materiale på, så som narrativer, feltobservation og aktionsforskning.

I det fjerde hovedafsnit uddybes teoretiske spørgsmål. Der sættes fokus på teori, som reference- og tolkningsramme. dannelsen af hypoteser og hypotesetestning. Endvidere uddybes begrebet validitet i en kvalitativ ramme. Afsnittet afsluttes med en gennemgang af, hvorledes metoderne, forskellige kvalitative og kvantitative metoder kan kombineres.

Det femte og sidste hovedafsnit gennemgår de etiske udfordringer, der findes ved kvalitative metoder. Dette afsnit afsluttes med råd til den forsker, der giver sig i kast med et kvalitativt forskningsprojekt i en forskningsverden, der er domineret af den positivistiske videnskabstradition.

Bogen er skrevet i et let læst sprog. Forfatteren relaterer gennem hele bogen den kvalitative

forskning til den kvantitative forskning, hvilket kan være hensigtsmæssigt, når kvantitativt orienterede forskere skal forstå baggrunden og hensigten med den kvalitative forskning. Ulempen er, at de kvalitative metoder ikke bliver fremstillet ud fra deres egen videnskabsteoretiske forståelsesramme. Dette kan medføre, at de kvalitative metoder og dermed projekternes resultater vurderes i forhold til kvantitativ tankegang, og at der dermed lægges mere vægt på bestemmelse af generelle reproducerbare forhold end eksplorerende og beskrivende forhold.

Bogen kan alligevel anbefales til alle, der vil lære noget generelt om kvalitativ forskning. Men for den, der vil lave kvalitativ forskning, kan bogen ikke stå alene, her må der henvises til mere specifikke metodebøger.